

PELASTUSSUUNNITTELU

- miksi se on tärkeää ja ketä varten sitä tehdään

Pelastussuunnitelma on keskeinen osa asuinrakennuksen omatoimista varautumista, jolla pyritään ennaltaehkäisemään onnettomuuksia sekä suojaamaan ihmisiä, omaisuutta ja ympäristöä vaaratilanteissa. Se on myös ohjeistus asukkaille ja kiinteistön käyttäjille hätätilanteissa toimimiseen sekä omatoimiseen pelastustoimintaan varautumiseen.

Pelastussuunnitelmaa ei laadita viranomaisia varten, vaan talon asukkaiden ja muiden siellä toimivien henkilöiden turvallisuuden takaamiseksi ja parantamiseksi.

On tärkeää laatia pelastussuunnitelma juuri oman taloyhtiön erityispiirteitä silmällä pitäen, vaikka apuna käyttäisikin valmiita suunnitelmapohjia.

Pelastuslain velvoittama pelastussuunnitelma on laadittava asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa. Asuinrakennuksen pelastussuunnitelman laadinnasta, päivittämisestä ja tiedottamisesta on vastuussa taloyhtiön hallitus. Hallitus voi halutessaan ulkoistaa pelastussuunnitelman tekemisen, mutta ei omia vastuitaan siihen liittyen.

Pelastussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat:

1. Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmät
2. Rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyt
3. Asukkaille ja muille henkilöille annettavat ohjeet onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi
4. Mahdolliset muut kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvät toimenpiteet
5. Omatoimisen varautumisen toteuttamisen poikkeusoloissa
6. Tarpeen mukaan on huomioitava myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos

Pelastussuunnitelman laadinnan keskeinen vaihe on riskien kartoittaminen ja arviointi.

Siihen laaditaan toimintaohjeet mahdollisia onnettomuustilanteita varten. Vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmillä tarkoitetaan tunnistettuja onnettomuus- tai tapaturmariskejä sekä niiden syitä ja seurauksia. Riskillä tarkoitetaan mahdollisuutta, että haitallinen tapahtuma toteutuu. Siihen sisältyvät sekä todennäköisyys että seuraukset.

Kaikkein vaarallisin riski on tunnistamaton riski.

Riskien arvioinnissa on tärkeintä tunnistaa omaan taloyhtiöön kohdistuvat riskit esimerkiksi ulkoalueilla, sisätiloissa, kiinteistössä harjoitettavassa toiminnassa tai kokonaan kiinteistön ulkopuolisesta toiminnasta johtuvista syistä. Kun riskit on tunnistettu, mietitään, mihin toimenpiteisiin ryhdytään riskien ennaltaehkäisemiseksi sekä niihin varautumiseksi.

Poikkeusolojen syynä voi olla esimerkiksi erityisen vakava tapahtuma tai suuronnettomuus, kuten laajalle levinnyt tartuntatauti tai Suomeen kohdistunut aseellinen hyökkäys tai sen uhka. Keskeistä on asukkaiden suojaaminen väestönsuojaan tai sisätiloihin viranomaisten ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Pelastussuunnitelma on laadittava yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa, jos kiinteistössä on asuinhuoneistojen lisäksi liiketiloja tai muita ei-asumiskäytössä olevia tiloja. Se on koko kiinteistön yhteinen ja siinä otetaan huomioon kaikkien kiinteistössä toimivien tahojen riskien arviointi ja niihin varautuminen.

Pelastussuunnitelmassa on myös mainittava kaikkien kiinteistössä toimivien ja asuvien turvallisuuteen liittyvät vastuut, kuten esimerkiksi se, kenen vastuulla palovaroittimien ylläpito on.

Turvallisuuteen liittyvät vastuualueet on hyvä jakaa kiinteistössä asuvien ja toimivien kesken.

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla

ja siitä on tiedotettava rakennuksen asukkaille ja muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon. Taloyhtiön hallituksen on huolehdittava, että jokainen asukas on tietoinen pelastussuunnitelman sisällöstä. Pelastussuunnitelman voi käydä läpi asukkaiden kanssa esimerkiksi taloyhtiön kokouksessa tai talkoissa. Pelastussuunnitelman ajantasaisuus on hyvä tarkistaa kerran vuodessa ja aina, kun vastuuhenkilö tai olosuhteet kohteessa muuttuvat.

Lisätietoa ja pelastussuunnitelmapohjia löytyy internetsivuilta, esimerkiksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos
<http://ku-pelastus.fi/fi/asioiverkossa/ohjeet-ja-lomakkeet/pelastussuunnitelma>
ja Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK
<http://www.spek.fi/Suomeksi/Turvatietao/Pelastussuunnitelma>

§ Lakiviitteet

Rakennukseen tai muuhun kohteeseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle, ympäristölle tai kulttuuriomaisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat, on laadittava pelastussuunnitelma 14 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen tai kohteen haltija. Jos rakennuksessa toimii useita toiminnanharjoittajia, rakennuksen haltijan tulee laatia pelastussuunnitelma yhteistyössä toiminnanharjoittajien kanssa. Rakennuksen haltijan tulee laatia rakennuksen pelastussuunnitelma kuitenkin aina yhteistyössä 18 §:ssä tarkoitettun hoitolaitoksen ja palvelu- ja tukiasumisen toiminnanharjoittajan kanssa. (Pelastuslaki 379/2011.)

Pelastuslain (379/2011) 15 §:ssä tarkoitettu pelastussuunnitelma on laadittava asuinrakennuksiin, joissa on vähintään kolme asuinhuoneistoa. Pelastuslain 15 §:n 2 momentissa säädetyn sisältövaatimuksen lisäksi pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö ja tilapäinen käyttötavan muutos. Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä myös, miten pelastuslain 14 §:n mukainen omatoiminen varautuminen toteutetaan poikkeusoloissa. Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen asukkaille ja työntekijöille sekä muille, joiden on osallistuttava pelastussuunnitelman toimeenpanoon. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011 1-2§.)

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS
MELLERSTA NYLANDS RÄDDNINGSVÄRK

Teknikontie 4, 01530 VANTAA
Puh. vaihe (09) 8394 0000
pelastuslaitos@ku-pelastus.fi

www.ku-pelastus.fi

